

Datu valsts inspekcija

Blaumaņa iela 11/13-15, Rīga, LV-1011, tālr. 67223131, fakss 67223556, e-pasts info@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Rīgā

Apstrādes darbību veidi, attiecībā uz kuriem ir jāveic datu aizsardzības ietekmes novērtējums saskaņā ar VDAR 35. panta 4. punktu

Datu valsts inspekcija (turpmāk – Inspekcija) saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas (VDAR) 35.panta 3.punktu un 35.panta 4.punktu ir izveidojusi sarakstu ar tām apstrādes darbībām, uz kurām attiecas novērtējuma par ietekmi uz datu aizsardzību (turpmāk - NIDA) prasība (turpmāk – Saraksts).

Saraksts ir izveidots, pamatojoties uz 29.panta darba grupas vadlīnijām DG248 “Par Novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību (NIDA) un Regulas 2016/679 vadlīnijām (2017.gada 4.oktobris)” (turpmāk - Vadlīnijas) un nosaka tos apstrādes darbības veidus, kas “var radīt augstu risku fizisku personu tiesībām un brīvībām”. Šis Saraksts papildina un precizē Vadlīnijās minēto, tai skaitā, ņemot vērā Vadlīnijās minētos kritērijus (turpmāk – Kritēriji):

1. Novērtēšana vai vērtēšana, tostarp profilēšana un prognozēšana, jo īpaši, lai analizētu aspektus saistībā ar datu subjekta sniegumu darbā, ekonomisko stāvokli, veselību, personīgajām vēlmēm vai interesēm, uzticamību vai uzvedību, atrašanās vietu vai pārvietošanos” (VDAR 71. un 91.apsvērumš).

Piemērs - finanšu iestāde, kas novērtē savu klientu datus, izmantojot kredīta uzziņas datu bāzi vai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas (AML/CTF) vai krāpšanas datu bāzi.

Piemērs - biotehnoloģiju uzņēmums, kas piedāvā ģenētiskus testus tieši patērētājiem, lai novērtētu un prognozētu slimības/veselības riskus.

Piemērs - uzņēmums, kas veido uzvedības vai mārketinga profilus, pamatojoties uz pielietojumu vai navigāciju savā tīmekļa vietnē.

2. Automatizēta lēmumu pieņemšana, kuru pamato ar juridisku vai līdzīgu būtisku ietekmi: apstrāde, kuras rezultātā tiek pieņemti lēmumi par datu subjektiem, kas rada “juridiskas sekas attiecībā uz fizisko personu” vai kas “līdzīgi būtiski ietekmē fizisko personu” (VDAR 35.panta 3.punkta a) apakšpunkts).

Piemērs – apstrāde, kuras rezultātā fiziskas personas var tikt izslēgtas vai diskriminētas, izņemot gadījumus, kad apstrāde nerada būtisku kaitējumu fiziskām personām vai tās ietekme vispār netiek konstatēta, līdz ar to šāds apstrādes veids nav attiecināms šim īpašajam kritērijam.

3. Sistemātiska uzraudzība: piemēro, lai novērotu, uzraudzītu vai kontrolētu datu subjektus, tostarp datus, kas iegūti tīmeklī vai “publiski pieejamas zonas sistemātiskas uzraudzības” rezultātā (VDAR 35.panta 3.punkta c) apakšpunkts).

Piemērs – Šāda veida uzraudzība ir datu apstrādes darbība, jo personas datus var ievākt apstākļos, kad datu subjekti, iespējams, nezina, kas vāc viņu datus un kā tie tiks izmantoti. Tāpat personām var nebūt iespējas izvairīties no šādas viņu datu apstrādes publiskajā(-ās) (vai publiski pieejamajā(-ās)) zonā(-ās). Turklāt indivīdiem var būt neiespējami izvairīties no šādas apstrādes publiskās (vai publiski pieejamās) telpās.

4. Sensitīvi dati vai ļoti personiska rakstura dati: attiecas uz īpašas kategorijas personu datiem, kā tas noteikts VDAR 9.pantā (piem., informācija par personas politiskajiem uzskatiem), kā arī uz personas datiem saistībā ar sodāmību vai noziedzīgiem nodarījumiem saskaņā ar VDAR 10.pantā noteikto.

Piemērs – medicīnas iestādes datu uzskaitē satur pacientu medicīniskos datus; privāta izmeklētāja datu uzskaitē, kurā saglabātas ziņas par pārkāpējiem. Papildus VDAR noteikumiem, var uzskatīt, ka dažas datu kategorijas paaugstina personu tiesību un brīvību iespējamo apdraudējumu, proti palielina iespējamo risku personu tiesībām un brīvībām.

5. Datu apstrāde plašā mērogā: VDAR nav norādīta plaša mēroga apstrādes definīcija, taču VDAR 91.apsvērumā ir dotas dažas norādes. Kad apstrāde notiek plašā mērogā, 29.panta darba grupa iesaka ņemt vērā šādus faktorus:

- a) datu subjektu skaits tiek identificēts kā konkrēta skaitliska vienība vai proporcionāla daļa no iedzīvotāju kopējā skaita;
- b) datu apjoms un/vai dažādu veidu apstrādāto datu vienumu klāsts;
- c) datu apstrādes darbības ilgums vai pastāvīgums;
- d) apstrādes darbības teritoriālais tvērums.

6. Datu kopu saskaņošana vai apvienošana.

Piemērs – datu apstrāde izriet no divām vai vairākām datu apstrādes darbībām, kas tiek veiktas dažādiem nolūkiem un/vai no dažādiem datu apstrādātājiem, un tādējādi tiek pārsniegtas datu subjekta saprātīgās gaidas.

7. Datu apstrāde attiecībā uz īpaši aizsargājamiem datu subjektiem (VDAR 75.apsvērums).

Piemērs – bērni, uzskatot, ka viņi nespēj apzināti un pārdomāti iebilst datu apstrādei vai piekrišanas sniegšanai, lai veiktu datu apstrādi; darbinieki; mazāk aizsargātas iedzīvotāju grupas, kam nepieciešama īpaša aizsardzība (garīgi slimas personas, patvēruma meklētāji vai vecāka gadagājuma cilvēki, pacienti utt.) un jebkurā citā gadījumā, kad var identificēt neatbilstību attiecībās starp datu subjektu un pārzini.

8. Inovatīva jaunu tehnoloģiju vai risinājumu izmantošana vai to pielietošana, piemēram, apvienojot pirkstu nospiedumu un sejas atpazīšanas lietošanu, lai uzlabotu piekļuves kontroli utt.

Piemērs – dažas lietojumprogrammas "Interneta lietas" var būtiski ietekmēt privātumu ikdienas dzīvē un tādēļ ir nepieciešams NIDA.

9. Ja apstrāde pati par sevi "liedz datu subjektiem īstenot tiesības vai izmantot pakalpojumu vai līgumu" (22. un 91. apsvērums).

Piemērs - banka pēta savus klientus, izmantojot kredīta uzziņas datu bāzi, lai lemtu par aizdevuma izsniegšanu.

Inspekcija norāda, ka šo Sarakstu nevajadzētu uzskatīt par izsmeļošu.

Pārzinim pirms datu apstrādes visos gadījumos ir jāņem vērā apstrādes raksturs, apjoms, konteksts un mērķis, kā arī tas, vai pastāv iespējamība, ka apstrāde radīs lielu risku fizisko personu tiesībām un brīvībām saskaņā ar VDAR 35. panta (1) un jāveic NIDA, ja pārzinis uzskata, ka datu apstrāde var radīt lielu risku fizisko personu brīvībām un tiesībām.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pārzinis, kura galvenā vai vienīgā uzņēmējdarbības vieta ir Latvijas Republikas teritorija, jāveic NIDA vismaz šādos gadījumos:

- 1) Personas datu apstrāde, kas saistīta ar kriminālsodāmību, pārkāpumiem vai citiem drošības pasākumiem;
- 2) Personas datu apstrāde zinātniskiem vai vēsturiskiem nolūkiem, ja tā veikta bez datu subjekta piekrišanas un kopā ar vismaz vienu no Kritērijiem;
- 3) Gadījumos, kad saskaņā ar VDAR 19.punktā minētā informācijas sniegšana datu subjektam ir neiespējama.
- 4) Ģenētisko datu apstrāde ar mērķi identificēt fizisku personu, kopā ar vismaz vienu no Kritērijiem;
- 5) Datu subjekta uzraudzība, kas tiek veikta šādos gadījumos:
  - a. ja to veic plašā apjomā;
  - b. ja to veic darbavietā;
  - c. ja tā attiecināma uz īpaši aizsargājamiem datu subjektiem (piemēram, veselības aprūpē, sociālajā aprūpē, ieslodzījuma vietā, cietumā, izglītības iestādē, darba vietā).
- 6) Datu apstrāde, izmantojot inovatīvas tehnoloģijas, mehānismus vai metodes, kopā ar vismaz vienu no Kritērijiem.
- 7) Darbinieku novērošana.
- 8) Plaša mēroga datu subjektu izsekošana, tostarp dzīvesveida lietotnes vai loģistikas uzņēmumi.
- 9) Datu subjekta atrašanās vietas datu izmantošana, kopā ar vismaz vienu no Kritērijiem.
- 10) Datu apstrāde attiecināma uz informācijas sabiedrības pakalpojumu piedāvājumu tieši bērnam.
- 11) Automātiska personas datu apstrāde plašā mērogā un datu apstrāde, kā pamatā ir profilēšana.
- 12) Datu apstrāde veids ar mērķi apvienot datus no dažādiem avotiem, lai nodrošinātu saskaņošanas, salīdzināšanas un atkārtotas izmantošanas darbības.
- 13) Biometrisku datu apstrāde ar mērķi identificēt fizisku personu, kopā ar vismaz vienu no Kritērijiem.

Ar cieņu

Datu valsts inspekcija